

1901-09-26

AUTHOR/KEY FIGURE

Carl Jacobsen

FACTS

Document type:
Newspaper article

Language:
Danish

Sender's location:
Copenhagen

Archive:
Det Kongelige Bibliotek

Topics:
Ny Carlsbergfondet

TRANSCRIPTION

"Ny Carlsbergfondet"

Over 400,000 Kr. aarlig.

Ud over Landet spredtes i Løbet af Dagen igaar en Efterretning, der vakte en uhyre Opsigt. Det var, som kom der Bud fra Mennesker, hvis Tanker gaaer højere, og hvis Evne til at handle stort rækker videre, end man er vant til at øjne i et lille Folk.

Paa Carlsbergfondets 25-aarige Jubilæumsdag, den 25 September 1901, har Brygger Carl Jacobsen og Hustru, Ottilia Jacobsen, stiftet et nyt Fond, som de har kaldt "Ny Carlsbergfondet", og hvis Maal skal være: at virke i Kunstens Tjeneste i vort Fædreland. Til Oprettelsen af dette Fond har Stifterne knyttet en anden, stor Beslutning: De har skænket Bryggeriet Ny Carlsberg til Carlsbergfondet - der ejer Bryggeriet Gamle Carlsberg - for at de to mægtige industrielle Foretagender fremtidig kan udgøre Et og virke sammen. To Trediedele af Bryggeriet Ny Carlsbergs Indtægt, derr er anslaaet til fremtidig at udgøre mindst 400,000 Kr aarlig, tilfalder indtil Aaret 1951 det nye Fond, Ny-Carlsbergfondet, og efter Aaret 1951, kommer Fondet i Besiddelse af hele den Indtægt, Bryggeriet ejer.

Udtrykt i Tal beløber den Gave, der i de kommende halvthundrede Aar vil staa til Raadighed for vor Fædrelands Kunst, sig til tyve Millioner Kroner. En saadan Sum, skænket bort til et saadant Formaal, er usædvanlig i de største Kulturfolks Mæcenatshistorie. Hos os er den æventyrlig. Vi er ikke vant til at maale med den Maalestok, der her finder sin Anvendelse. Den enkelte Daad rager som en Tinde op over det flittigt syslende Lavland. Navnene Carlsberg og Jacobsen, det gamle og det nye, Fader og Søn, der nu er forenede i den samme ophøiede Virksomhed til fremme af deres danske Fædrelands kulturelle Udvikling - disse Navne er bleven prægede ind i vort Folks Bevidsthed som Kendetegn og Exempel paa den storslaaede borgerlige Foretagsomhed, der tilstræber og naar Raadighed over omfattende materielle Midler for uselvsk at anvende dem i Idealets Tjeneste. Hvad Carlsbergfondet har været og skal være for dansk Videnskabs Fremme, det vil nu Ny Carlsbergfondet blive for dansk Kunst. Utvivlsomt har Stifterne, i Overensstemmelse med deres tidligere rige Donationers Hensigt, her tænkt paa den bildende Kunst, hvis Fremtid i det lille Land nu har faaet en lys Udsigt til at bredes. Saaledes maa da de tvende Carlsbergfond opfattes som Udslag af to danske Stormænds, Fader og Søns, Villie til at bøde paa de trange Kaar for Videnskabs og Kunsts Trivsel, som er en Følge af den Fortræd, der udefra er tilføjet deres Fædreland.

At Brygger Carl Jacobsen har valgt Carlsbergfondets 25-aarige Jubilæumsdag til at meddele sine Landsmænd den store Beslutning, hans Hustru og han har taget, er et Bevis paa hans sønlige Pietet. Men det er en Selvfølge, at Tanken hos ham hverken er fra igaar eller i Forgaars. Tværtimod har han længe, vistnok i flere Aar, været paa det Rene med, at netop saaledes, som det nu er sket, vilde han handle. Derimod kom Offentliggørelsen igaar overraskende for alle udenfor Dr. Carl Jacobsens allernærmeste Kres. Carlsbergfondets Festdag forløb ganske stille - uden Middag, uden Gratulationskur, næsten uden Flagning; mere beskedent kunde den store Institution ikke unddrage sig Tilkendegivelsen af den Taknemmelighed, der næres imod den. Men Dr Carl Jacobsen vilde ikke lade Dagen gaa tilende uden at nagle den fast i Bevidstheden ved at knytte den til en stor Begivenhed. Han og hans Hustru fejrede den 25 Septbr 1901 ved at skænke deres Fædrelands Kunst en kongelig Gave. Men paa ydre Pomp og Fest var Dagen fattig. Carlsbergfondets Direktion overraskedes som alle andre af Efterretningens Offentliggørelse igaar Eftermiddags.

Forhandlingerne om Ny Carlsbergfondets Oprettelse har strakt sig over den sidste Maanedstid. Det vilde være forhastet at tro, at alle Formaliteter er i Orden og Sagen saaledes definitivt afsluttet med Offentliggørelsen igaar.

Tilbage staar i hvert Fald den sidste og endelige Ordning, som skal tages i Videnskabernes Selskab, og dette vil ikke træde sammen før ind i Oktober Maaned. Men det er en Selvfølge, at her kun er Tale om netop Formaliteter. Den store Plan er sin Virkeliggørelse snublende nær.

Og naar da nu om føje Tid Ny Carlsbergfodet er blevet til i lovlig og gyldig Skikkelse, naar det ret er bleven forstaaet, hvor højt dets Maal er, og hvor rigt det vil kunne virke - da vil det ogsaa gaa op for Alle, der vanskeligt overskuer Begivenhedens Omfang og Rækkevidde paa én Gang, at denne nye Institution er en høj Ære for det lile Folk, der skal eje den.

Bevidstheden herom er Carl Jacobsens og Hustrus Belønning og den eneste Tak, de venter.

